

Grønt gudsrige

i stedet for

det socialdemokratiske overforbrugs-gudsrige

Grønt gudsrige

i stedet for

det socialdemokratiske overforbrugs-gudsrige

I den senere tid er små grupper begyndt at samles på steder, der styrker samtalen om det bæredygtige samfund. Der er ingen, der kalder det, de er i gang med for et gudsrige, men det er det jo altid, når man vil skabe noget andet end det bestående.

Gruppernes møder foregår mest i det fri, dels fordi det er svært at finde inde-steder og dels er det gratis. Så kan de altid have lidt med selv og dele med hinanden.

På en måde føler sig drevet til det, for de vil have, at der sker noget. Måske kan de blive en folkebevægelse - det vil vise sig. Signalerne oppefra går kun på at give folk flere penge mellem hænderne til merforbrug. Ingen politiker kan overleve at udtale det nødvendige, Stop!

Måske er nogle af medlemmerne påvirket af Jesusordene "Søg først guds rige, så vil I få alt det andet i tilgift", men det gælder langtfra alle. De har sat sig som mål at finde det, der skal med over i det kommende, bæredygtige samfund.

De diskuterer ikke på den sædvanlige måde. De snakker sig frem. Det er en undersøgende snak, og hvis de ikke magter samtalen, kan de heller ikke skabe det bæredygtige samfund. Det kan ikke gives dem udefra som en gave. De vil aldrig kunne fatte gavens betydning, hvis de ikke har givet sig selv denne gave. Samtalen som gave. Om de nogen sinde når at realisere drømmen, for det bæredygtige samfund er en drøm, er uvis, men de vil altid være på vej, selv når det går ned ad bakke.

De går ud i åbent land, og måske skal alt laves om - selv tænkemåden. De skal lære sig selv at tænke på en ny måde, overveje i deres inderste, forestille sig noget andet end det eksisterende, hele tiden i bevidstheden om at det er sidste chance, hvis planeten skal reddes.

Vi er fluen på væggen:

En gruppe står i en rundkreds foran en af Bornholms rundkirker. Hvad ved vi om rundkirker?

De havde i sin tid en dobbelt funktion, dels som religiøst tilflugtssted og dels som tilflugtssted i krigstilfælde.

Hvad med i dag? Jeg synes, at vi befinder os i en økologisk krigssituation og mangler fysiske steder at forene den åndelige kamp med overlevelseskampen.

Klimabevægelsen kæmper for overlevelse, men har ikke noget erklæret åndeligt grundlag. Folkekirken har et åndeligt grundlag, omend der altid er strid om, hvad det går ud på.

Den påtager sig ikke ansvaret for vores fysiske overlevelse. Det gør regeringen og alle de demokratiske institutioner, hedder det sig.

Det begynder at regne, så gruppen går ind i kirken og fortsætter mødet. Pludselig vælter det ind med turister, så gruppen går ud igen og får øje på sognegården, der tilfældigvis står åben. De finder et rum og skubber bordene ud mod væggen og sætter sig i rundkreds.

Om de er medlem af Folkekirken vides ikke, men de har alle det samme formål: Den fælles overlevelse, den fælles betoning af ånd og underbetoning af religion. Deres forsøg på samfundsforandring begynder med en indtrængen på et sted, de ikke må være.

Der findes ca 2000 kirker i landet, der burde kunne huse alle uanset trosgrundlag. Det diskuterede man i øvrigt i 1849 ved grundlovens vedtagelse.

Kun medlemmer af folkekirken betaler kirkeskat, men i det øjeblik kirkebygningerne er til for alle, kan man sløjfe kirkeskatten og pålægge den alle borgere.

Så er det nødvendigt at skille stat og religion, så alle kan forenes i en fælles kamp for overlevelse.

En samfundsforandring begynder med ånd, og dvs en anden en den bestående.

Man kan ikke tvinge en ny mentalitet ned over borgerne, men klimaforandringerne burde få os til at gøre alt det, der 'driver hen mod' det bæredygtige samfund. Luther oversatte Bibelen ud fra tesen om, at alt det, der 'drev mod Kristus', skulle med. På samme måde skal vi tage

alt det med, der driver mod det bæredygtige samfund og det, der går imod, skal kasseres. Det er en kæmpeudfordring, men der skal begyndes. 'First movers', nemlig.

En ansat kommer ind:

I har vist ikke tilladelse til at være her?

Hvor må vi så være?

Det er ikke kirkens ansvar at give jer et sted.

Hvad er så kirkens ansvar?

At prædike ordet.

Hvad går det ud på?

At følge Jesus efter.

Gør du så det?

Jeg prøver.

Så smid os ud!

En anden gruppe står i en rundkreds uden for en industrivirksomhed med et hegn omkring. Indenfor kører en palleløfter rundt, og ellers er der mennesketomt.

Hvad vil det egentlig sige at gå på arbejde og få løn, og er det godt?

Nogle giver arbejde og løn. Det er noget, man får, ikke noget man tager.

Er selve det at gøre noget ikke et arbejde?

Nej, arbejde er det, man får løn for. Alt det man ellers går og laver et ikke 'rigtigt' arbejde.

Nu står vi her uden for hegnet. Dem indenfor har værdi. Vi udenfor har ingen værdi.

Det hænger sammen med, at dem indenfor skaffer mad på bordet, og os udenfor bare spiser med.

Dem indenfor skaber arbejde om til penge, så enkelt er det, uanset

hvad de laver, om det er gavnligt eller skadeligt.

Omsættelighed er meget afgørende. Intet nok så gavnligt kan nytte, hvis det ikke giver penge. Intet nok så skadeligt kan afvises, hvis der er penge i det. Det er i hvert fald meget svært.

Lad os se fabrikken som en moderne fangelejr, hvor fangerne er afhængige af penge, og derfor går frivilligt ind i lejren.

Arbejdsgiveren er klar over deres afhængighed og kan stille krav til fangernes dygtighed.

Målet er ikke det gode samfund for nogen af parterne, men pengene, der igen kan omsættes til forbrug fra andre fangelejr.

Fangelejrøkonomien er alle indfanget af. Udenfor dør man af sult.

I velfærdssamfundet får folk uden for hegnet almisser, så de ikke ligger og dør i gaderne.

I mange lande får de så meget, at de kan leve et nogenlunde hæderligt liv, men kasserede slaver er de dog.

Dem indenfor bliver fodret, så de kan yde så meget som muligt.

Man spørger dem oven i købet om, hvor godt de har det, så tornene på deres vej i lejren kan fjernes, men stadig er de under pengenes lov.

Nå, men hvordan kommer vi ud af den tryllering?

Ved at organisere os og kun producere det, der gavner det bæredygtige samfund.

For det første skal der ikke være hegn mellem 'nogle og andre', for alle yder noget.

Man skal opdrages til at yde efter evne, og man skal også opdrages til at forstå det væld af nydelse, der er i livet, og som kan berige os i alle mulige situationer. Man skal åbne sig over for livets mangfoldighed.

Når vi ophæver den nuværende forståelse af arbejde, ophæver vi også fritiden og i sidste ende afhængigheden af penge.

Penge betyder arbejdsplads og fritid og inddeler mennesker i klasser af værdi.

Og så kan man ikke undvære krige. De har altid været nødvendige for at skaffe råstoffer og blev derfor set som gode og værdifulde.

At holde andre nede i fattigdom og selv rage til sig giver høj status.

Penge ophæver moral og etik. Alt underordnes pengenes magt, og det er umuligt at bryde ud. Vi skal leve og producere bæredygtigt. Vi er først lige begyndt med at tale om bæredygtighed.

En tredje gruppe står foran en lille fagforening.

Som fagforeningsmedlem har man ét mål og ét problem. Man kæmper for højere løn, selvom det er med til at ødelægge børnenes fremtid.

Man er sig selv nærmest, så klimaet bliver noget sekundært.

Det er først, når børnene bliver store og fortæller forældrene, at de skal satse på klimaet, at der sker noget.

Lønkampen er skizofren. Fordømt hvis den stopper, fordømt hvis den fortsætter.

Vi får et nyt ungdomsoprør en dag.

Vi kan ikke vælge bæredygtighed uden at gå ned i levestandard.

Hvad skal medlemmerne så gøre?

Kæmpe for højere løn om dagen og gå i klimagruppe om aftenen og kæmpe for mindre løn.

Så ville arbejdsgiverne bare få pengene, så det er en dårlig løsning.

Man kan fortsætte med at kræve højere løn og sætte pengene i en bæredygtig fordelingsbank. Banken kan så give pengene til dem, der dyrker jorden bæredygtigt og alle andre bæredygtige foretagender.

Det burde være regeringen, der gik foran. Det nytter ikke med den enkelte fagforening.

Et sted skal man begynde. Regeringen opfinder først Columbusægget, når andre kommer med det.

Hvordan får vi befolkningen til at tænke på børnenes fremtid?

Godt spørgsmål.

En fjerde gruppe mødes for enden af Nøjsomhedsvej, hvor der er en lille plads. Her stiller de sig i rundkreds:

Vi bliver nødt til at opfinde en ny form for nøjsomhed.

Den gamle nøjsomhed var religiøst funderet. Lediggang var roden til alt ondt.

I dag hedder det opbrug af Jordens ressourcer. Vi skal begrænse os af hensyn til vores efterkommere, så der også bliver noget til dem.

Det bliver en skrap omgang at gå ned i forbrug, så hvordan klarer vi det?

Det skal ikke hedde 'ned', men 'op'. Op i omtanke og medfølelse med vores efterkommere.

Vi kommer ikke uden om at skulle undvære, men vi kan sige, at luksus springer vi over og giver videre. Alligevel bliver det en svær øvelse, og hvad med tandlægebesøg en gang om året?

Vi kan gå ud fra det basale: Hvad har vi brug for? Det er et sted at bo, mad, samhørighed med andre mennesker, kultur – og så tandlægen selvfølgelig.

Vi skal se den her debat fra den rigtige side: Enten ordner naturen det på sin egen brutale måde, eller også begynder vi selv på en ny livsform.

Vi må lave et samfund, der er mindre sygdomsfremkaldende, færre livsstilssygdomme, stress, angst, depression eller bare det at gå og føle sig tilovers.

Det bliver noget nyt, når vi ikke mere skal se på naturen, som en vi udnytter, men en vi tjener og forsøger at få det godt med.

Hvis vi ikke gør det, bliver vi alle flygtninge fra tørke, skovbrand, oversvømmelse, og nogle vil hegne sig ind og skyde dem, der forsøger at trænge ind.

Danmark er i forvejen ét stort socialøkonomisk foretagende med uddannelse og pleje til alle, erhvervsstøtteordninger og støtte til landbruget og gud ved hvad.

Vi skal gøre det bæredygtigt nu. Det er det, det drejer sig om.

En femte gruppe står foran et rejsebureau med et vindue dækket af ferietilbud.

Der er for få grunde til at blive hjemme. Det er det, der er i vejen.

Hvis Jorden ikke kan bære rejseriet, må vi skabe et verdenssamfund, hvor det er lige så interessant at blive hjemme som at rejse ud.

Vi skal skabe det gode samfund i stedet for at forbyde nogen i at rejse ud.

Hvorfor rejse ud, når man lever et godt liv, hvor man er?

Lad os gå ind og sige, at der mangler en rejse til utopia.

Goddag. Har du en rejse til utopia, for vi bryder os ikke om at tage til korrupte lande med grimme turistområder.

Det bliver svært om ikke umuligt. Jeg er ked af at sige det. Jeg sælger ikke rejser til dem, der stiller den slags krav, for så kan vi godt nedlægge branchen. Men man kan også vende det om og sige, at vi hjælper andre lande med at få det bedre.

Altså blive ligesom os?

Er der andre muligheder?

En sjette gruppe står foran en stiftelse for kvinder.

På husmuren er der 12 relieffer med kvindeskikkelser symboliserende: Sandhed, klogskab, årvågenhed, fred, tro, håb, kærlighed, ydmyghed, renhed, flid, mådehold og tålmodighed.

Det er jo idealer fra 1800-tallet. Her griner de fleste nok, når de går forbi.

Vi kan jo se det i det aktuelle samfunds lys og bagefter i klimabelysning.

I dag handler det om, hvad der er penge i. Lad os tage en hver.

Sandhed? Der er flere penge i omsvøb, manipulation og løgn.

Klogskab? Kun i betydningen intelligens og innovation ellers bare en

fritidsfornøjelse.

Årvågenhed? Det hedder i dag rettidig omhu og handler mest om forretningsanliggender.

Fred? Det må endelig ikke blive mere end en drøm. Der er for mange penge i krig.

Tro og håb? Ja, men mest for iværksættere.

Kærlighed? Der er ikke penge i kærlighed, så det hedder sex i dag.

Ydmyghed? Udmærket men kun hvis det bliver stående på muren. Det må ikke komme ud i virkeligheden, for så svækker det salgskurverne.

Renhed? Det var møntet på kvinder dengang. I dag roser de unge kvinder sig af det modsatte. ”Jeg knepper med hvem jeg vil, og hvornår jeg vil”, hedder overskrifterne nu, og der må også gerne være penge i det.

Tålmodighed? Ingen penge i det. Det skal være nu! Vi har ikke tid til at vente.

Flid? Det er det eneste, der stadig gælder. Folk arbejder røven ud af bukserne helt frivilligt. Der skal nok opsættes en advarselstavle her. Gad vide om man kan få folk til at arbejde mindre?

Mådehold? Det sætter Danmark i stå, ikke noget af det, tak. Vi har lande at sammenligne os med.

Og nu på klimadansk:

Sandhed: Lyver vi, svarer naturen igen: SMÆK!

Klogskab: Er vi økologisk dumme i stedet for kloge: SMÆK!

Mådehold, tålmodighed, årvågenhed, ydmyghed og flid samler vi under ét: Uden et vist mål af det, kommer vi ingen vegne. Der skal nok også tilføjes sparsommelighed i henhold til naturens ressourcer.

Renhed: Seksuel renhed er for længst vendt en tur om på ryggen, og der er masser af kurser i seksuel nydelse og forløsning, også kurser i onani. Der skal bare ikke gå for mange penge i det.

Kærlighed: Der er også kurser i kærlighed, og et af dem strækker sig over hele livet – ens eget.

En syvende gruppe har besøgt Dansk Metal til Dansk Industri og standser nu op.

Hvad er forholdet mellem de to arbejdsmarkedsparter?

Oprindeligt havde de modstridende interesser.

Spørgsmålet er, om de har andre interesser end at opretholde forbrugersamfundet. Metal står på toppen af lønstigen blandt arbejderne.

Man kunne forvente, at Metal havde en samfundsvision.

Begge parter er vel ganske godt tilfredse. De synes, de gør det godt, mens verden skrider sammen.

DI sørger for at tømme verden for ressourcer, og DM er ligeglade, bare der er noget at lave.

Industrien vil gøre alt, hvad der kan betale sig, og nu kan det betale sig at kalde sig grøn og skabe grøn vækst.

Ingen af dem er bæredygtige, med mindre det kan betale sig, og bæredygtighed betyder begrænsning.

Vi kan ikke bruge de to til noget, og det er svært at sige, hvem der er værst.

Begrænsningerne skal komme fra en regering, der har vælgeropbakning til at sætte begrænsninger, og det mangler vi.

En ottende gruppe står foran en bank.

Vi lever under pengenes tyranni.

Så lad os skynde os væk fra tyranniet.

I jæger-samlersamfundet var naturen hellig. I frugtbarhedskulturerne dyrkede man naturen som den store moder. Faderguderne kommer til med landbruget og behovet for at afregne i penge. Kongen var banken og stod lige under guden. Den hierakiske struktur cementeredes i klasser, der nogle steder holder sig ind til i dag.

Nå, ja, Monark af Guds Nåde hedder det stadig i Danmark, og monarkens billede er på mønterne.

Landbrug, velstand og Gud er den oprindelige treenighed. Vi har det i en dansk salme:

*Vi pløjed og vi så'de vor sæd i sorten jord,
så bad vi ham os hjælpe, som højt i Himlen bor,
og han lod snefald hegne mod frosten barsk og hård,
han lod det tø og regne og varme mildt i vår.*

Alle gode gaver de kommer ovenned,

så tak da Gud, ja, pris dog Gud for al hans kærlighed!

Dvs. at afskaffelse af landbruget og indførelse af lokalvaluta underminerer Gud. Lokalvaluta er forbudt og landbruget beskyttes.

En niende gruppe står uden for Borgerdydskolen.

Borgerdyd er et smukt ord, der har fået en kedelig klang. 'Borger' får en oprejsning med Borgerting.

Det bliver nok lidt sværere med dyd af 'du', duelig, mest brugt i negativformen uduelig.

En overgang blev det til dydig, altså mest for kvinder.

Bæredydg og bæredygtig er det samme, og der er mange bæredygtige dyder. En af dem er ikke at producere affald. Cirkulær økonomi er en dyd.

Man kommer ikke uden om den opbyggelige, bæredygtige borger.

Børnene skal opdrages til at være bæredygtige borgere. De skal lige fra begyndelsen lære at forstå, at livet er en gave, og at det kan gå i stykker.

Alt det, der driver på det bæredygtige samfund, skal de lære noget om foruden at lære noget om sig selv, deres betydning og ansvar.

Det bliver en helt anden skole, når målet ikke er konkurrence, men samarbejde.

Bæredygtig dannelse, hallo! er enormt vigtig.

Den har ikke noget at gøre med at begå sig på de bonede grøn-vækst-gulve. Det er tydeligt, at vi har fået en grøn, veluddannet klasse, der befolker de forskellige mediefora, og når kongehuset er til stede og holder åbningstale, er det begrænset, hvor meget man kan tillade aktivister at fylde. Bundaktivismen og det højere magttag taler ikke samme sprog. Den bæredygtige bevægelse skal tage klart afstand fra grøn-vækst-laget. Vi har forskellige mål, dagsordner og løsningsmetoder. Vi vil et andet samfund.

En tiende gruppe står i Rigsdagsgården foran trappen til folketin-
get.

Er det egentlig noget for os, det der sker inde på Borgen?

Vi skal jo have magten på et tidspunkt.

Det er ikke kommet endnu, og vi er ikke nok. Vi bliver knust i maski-
neriet.

De, der allerede er derinde, synes vi svigter dem.

Vi må først samle os mere og afklare os. Vi er for lidt, simpelthen.

De går ind gennem buerne til Det kgl. Biblioteks have og stiller sig i
rundkreds.

Skal vi ikke lige prøve at finde ud af noget så? Hvorfor står vi her?

For at lave en folkebevægelse. Hvad ellers?

Kan vi det?

Hvem kan ellers?

Der må da være nogle, der er bedre egnede end os.

Ingen er bedre egnede end os. Hvem?

Der må da være nogle forskere fra universiteterne, der er selvskrevne til det, altså nogle der virkelig ved noget.

Det er rigtigt, og hvor er de henne?

Det er da mærkeligt, at de, der ved noget, ikke allerede har lavet et bæredygtigt samfund.

Meget mærkeligt. Det ligner en tanke.

Så må vi hellere gå i gang. Forslag? Kom!

Anbefalet læsning:

Aldous Huxley: "Ø".

Ø er en utopisk/dystopisk roman skrevet af Aldous Huxley og udgivet i 1962, som omhandler et utopisk øsamfund.

Handlingen foregår på en fiktiv ø muligvis i sydøst-Asien, hvor menneskene lever i nærmest absolut harmoni med hinanden, i en slags postmoderne idealsamfund.

Jens Kofoed:

"ØKO.DK – når bæredygtighed og mangfoldighed går hånd i hånd"

Bogen kan hentes som pdf eller læses på: www.Øtopi.dk

*Lidt om forfatteren til **Grønt gudsrige**:*

Niels-Simon Larsen

Bosiddende i København.

Kontakt via mail: nisiwila@gmail.com

Fra november 2018 kom jeg hver torsdag til Klimapåmindelsen i Rigsdagsgården, Christiansborg, og opfordrede folk til at gå med på klimacafé bagefter, og har siden været tovholder her.

Læs om gruppen her:

www.klimacafegruppen.dk

Fra januar 2019 deltog jeg om fredagen i Operation Klimahandling.

Spiller ukulele og har skrevet mange klimasange, som er blevet sunget til demonstrationerne. Find sangene her:

www.klimabevaegelsen.dk/klimasange

Flittig debattør på Dagbladets Informations netdebat og støtter her miljø- og klimasagen.

Medlem af bestyrelsen i Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis: **Øko-net.dk** der står bag portalerne:

www.GrøntOverblik.dk & **www.bu.dk**

Få et Øko-net overblik her: **www.linktr.ee/greenoverview**

Grønt gudsrige kan hentes som pdf på:

www.grønånd.dk

Egen produktion og tryk, april 2021